

El dret de vaga al món occidental

Alemanya, les vagues són rares però dures, perquè sovint el sol fet d'anunciar-les és prou perquè les parts es mostren conciliadores. A la Gran Bretanya, fins que va arribar un projecte de llei del govern de Wilson (1969), el 95% dels moviments de vaga eren dels anomenats *salvatges*. A Itàlia, des de fa poc de temps, s'han desenvolupat moviments socials amplis i diversificats, entre els quals hi ha les vagues *tampò* o les *articulades*, organitzades en rotació per torns d'un sector a un altre. A França després d'haver estat considerada com a delictiva, la vaga ha passat en menys de cent anys a ser un dret constitucional des del 1946. Heus ací com tracta cadascun dels principals països del món occidental el dret de vaga dels treballadors.

Als Estats Units de Nord-Amèrica, el dret de vaga està regulat per la llei Taft-Hartley de 1947. La vaga dels funcionaris federals està prohibida. En el sector privat els conflictes particularment greus (sanitat i seguretat pública) queden en suspens i sota l'autoritat directa del president durant vuitanta dies.

Els funcionaris alemanys tenen prohibit fer vaga. Els treballadors d'aquell país utilitzen aquest dret de vaga com a últim recurs després de l'esgotament de totes les vies de diàleg. Gairebé tots els convenis col·lectius comporten clàusules de "pau social", segons les quals els patrons prohibeixen tota mena de moviments reivindicatius durant el període de l'acord. El poder de la Confederació Sindical Alemanya (DGB) és tan important que sovint hi ha prou amb l'amenaça de vaga per a provocar un acord immediat. Les vagues salvatges estan prohibides.

A Itàlia, al contrari, la situació és molt comparable a l'espanyola. El dret de vaga està reconegut constitucionalment, però les vagues "abusives" (*sciopero a singhiozzo*, aturades periòdiques de la feina o vagues rotatives) estan condemnades explícitament per la llei.

Pel que fa al cas britànic, el govern Wilson va proposar per evitar les vagues salvatges un període de reflexió prèvia (*cooling-off period*) de 28 dies abans d'anar a la vaga, un termini que el ministre de Treball podia instaurar per via de de-

cret. A més, una sèrie de clàusules penals podien sancionar els treballadors amb multes i fins i tot amb la presó. Aquestes normatives, lògicament, van desencadenar un fort moviment de protesta sindical (sovint recolzat pel Partit Laborista) que s'acabà amb la supressió d'aquestes regles laborals.

En contrapartida, la macrofederació sindical TUC (Trade Union Congress) va prometre obtenir dels seus sindicats un compromís per incloure-hi sancions i

Als països de la CE, hi ha lleis de vaga força diferents.

ga era suficient per a poder acomiadar qualsevol treballador francès. La Constitució del 1946 va incloure el dret de vaga dins la carta magna encara que no la va dotar d'una llei particular per al seu exercici. "El dret de vaga s'exerceix dins el marc de les lleis vigents" diu lacònicament l'actual constitució gal·la. L'any 1950, el Tribunal Constitucional francès va haver de pronunciar-se sobre un contenciós referit a aquest tema: "la vaga és un principi fonamental del nostre temps", i no hi va posar més limitacions.

En l'àmbit de la Comunitat, la Carta Social Europea ha consagrat al seu article 6 la licitud de la vaga quan expressa concretament que "les parts contractants reconeixen el dret dels treballadors i dels empresaris per a dur a terme accions col·lectives en el cas de conflictes d'interessos enfrontats, incloent-hi el dret de vaga, però tenint en compte els convenis col·lectius vigents". A més del reconeixement del dret de vaga, la Comunitat Europea posa de relleu la condemna, en casos especials, de les accions col·lectives que puguin ser considerades "excessives".

Pertot arreu estan prohibides les vagues polítiques perquè aquestes aturades de treball tenen com a objectiu causar un perjudici injust a l'empresari. A França, la jurisprudència és molt severa pel que fa a les vagues polítiques i professionals fins al trencament del contracte laboral en alguns casos.

Al conjunt dels països desenvolupats, d'una manera general les vagues *abusives* són considerades com un factor que disminueix notablement el rendiment del treball i que provoca alhora una greu desorganització de l'empresa. En aquests casos, la legislació actua amb sancions econòmiques contra els sindicats. Quant a les vagues dels funcionaris o els agents dels serveis públics, són lícites amb les mateixes limitacions que en el sector privat. Segons les normatives franceses, les aturades rotatives estan prohibides en el sector públic (Llei del 31 de juliol del 1963) i hi ha l'obligació d'enviar al superior jeràrquic un avís cinc dies abans.

mesures condemnatòries per a aquells treballadors que no acceptaren la nova disciplina sindical. El govern britànic d'aleshores va eixir victoriós i intentà capitalitzar el resultat obtingut com una victòria social històrica obligant els sindicats a "posar ordre en la pròpia casa", segons va declarar un portaveu governamental.

En tot cas, un bon nombre de països europeus han escrit en les seues respectives constitucions el dret de vaga: Itàlia, l'estat espanyol, alguns *landers* alemanys (Breme, Sarre i Hesse) i Bèlgica. A Luxemburg, la vaga està considerada inherent a les llibertats sindicals i per tant reconeguda administrativament. A França, després d'haver estat reprimida com a delictiva fins la llei del 25 de maig del 1864, la vaga ha passat en menys d'un segle (1864-1946) a convertir-se en dret constitucional. Fins a la seua legalitat, fer va-